

μως οἱ Ῥωμαῖοι, οἱ Ἀγγλοὶ φιλοκτημονέστεροι δὲν ἀπνηξίωσαν· ἤδη ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος ὁ Μεχμέτ Ἀλῆς ἐδωρήσατο αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Γεώργιον τὸν Δ΄, ἀλλ' ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις διὰ τε τὴν κακὴν κατάστασιν τῶν ἱερογλυφικῶν καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν οὐχὶ εὐκαταφρόνητον δαπάνην — 46 χιλιάδας λιρῶν στερλινῶν περίπου — ἀνέβαλλε τὴν μεταφοράν. Πρὸ τριῶν πλὴν ἐτῶν ἀποφασίσασα νὰ κοσμήσῃ διὰ τοῦ λαμπροῦ μονολίθου μίαν τῶν πλατειῶν (τὴν τοῦ Βατερλό ἴσως) τοῦ Λονδίνου ἀπέστειλε τὸν στρατηγὸν Ἀλέξανδρον εἰς Αἴγυπτον, ἵνα βεβαιωθῇ ἂν ὁ νῦν Χεδίβης ἐπεκύρου τὴν δωρεάν τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ τῆς δ' ἀπαντήσεως εὐνοϊκῆς γενομένης, ἐπελάβετο τοὺς τελευταίους τούτους μῆνας τῶν ἔργων ἀποστείλασα εἰς Ἀλεξάνδρειαν τοὺς οἰκείους ἐργάτας, οἵτινες κατεσκεύασαν ἰδιαιτέραν θήκην σιδηρᾶν, ἱκανὴν νὰ πλέῃ, καὶ ἐν αὐτῇ ἔθεσαν τὸν ὀβελίσκον· τὴν 30 δὲ Αὐγούστου καθείλκυσαν εἰς τὴν θάλασσαν τὸν πελώριον κύλινδρον περιεκλεισμένον εἰς ξύλινον κιβώτιον· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ εἰσέδυσεν ἐντὸς τοῦ περικαλύμματος, ἐπανεφέρον τὸν ὀβελίσκον εἰς τὴν ψάμμον· τὴν ἐβδόμην Σεπτεμβρίου (ἔ. ν.) καθειλκύσθη ἐκ νέου εἰς τὴν θάλασσαν μετὰ πληρεστάτης ἐπιτυχίας καὶ προσεδέθη εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ἀτμοπλοίου *Ὀλγα*, ἣτις ἀπῆρεν ἐν μέσῳ τῶν ἀνευφημιῶν τοῦ παρισταμένου πλήθους, ἀφοῦ πρότερον συνέτριψαν τὸ ξύλινον περι κάλυμμα.

Περατοῦντες τὴν βραχεῖαν ταύτην πραγματείαν εἰπώμεν ὅτι ἡ σιδηρᾶ θήκη κατηρτίσθη οὕτως, ὥστε νὰ φέρῃ τέσσαρας ναύτας, ἔργον ἔχοντας νὰ διευθύνωσι τὰς κινήσεις τοῦ ὀβελίσκου σμικρύνοντες πάσῃ δυνάμει τὴν ἐντασιν τῶν κάλων τοῦ ῥυμουλκήματος· ἔχει δὲ ἡ θήκη αὕτη μῆκος 30 μέτρων καὶ διάμετρον 5 μέτρων, ἡ κάθεσις αὐτῆς εἶναι 3 μέτρων, τὸ δ' ὑπ' αὐτῆς ἐκτοπιζόμενον ὕδωρ ζυγίζει 80 τόννους.

Ἐπὶ τῆς πρώτης τούτων καὶ πρὸ πάντων ἐπὶ τῆς δευτέρας ἡ Αἰγυπτιακὴ τέχνη

ἐφθασεν εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν, οὐδέποτε δὲ τὰ ἱερογλυφικά ἐπεξεργάσθησαν μετὰ πλείονος τελειότητος. Ἀλλ' αἱ ἀλλοιώσεις ὅς τὸ κλίμα τῆς Ἀλεξάνδρειας ἐπέφερον ἐπὶ τοῦ ὀβελίσκου τῆς Κλεοπάτρας δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν τελειότητα τούτων ἐπίσης, ὡς ἄλλων ὀβελίσκων τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ κάλλιον διατηρουμένων.

Στεφ. Ι. Παπαμιχάλης.

ΠΕΡΙ ΤΙΝΟΣ ΜΟΛΥΒΔΟΒΟΥΛΟΥ ΤΗΣ
ΕΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑ ΦΡΑΓΚΙΚΗΣ
ΗΓΕΜΟΝΕΙΑΣ.

πρῶτος

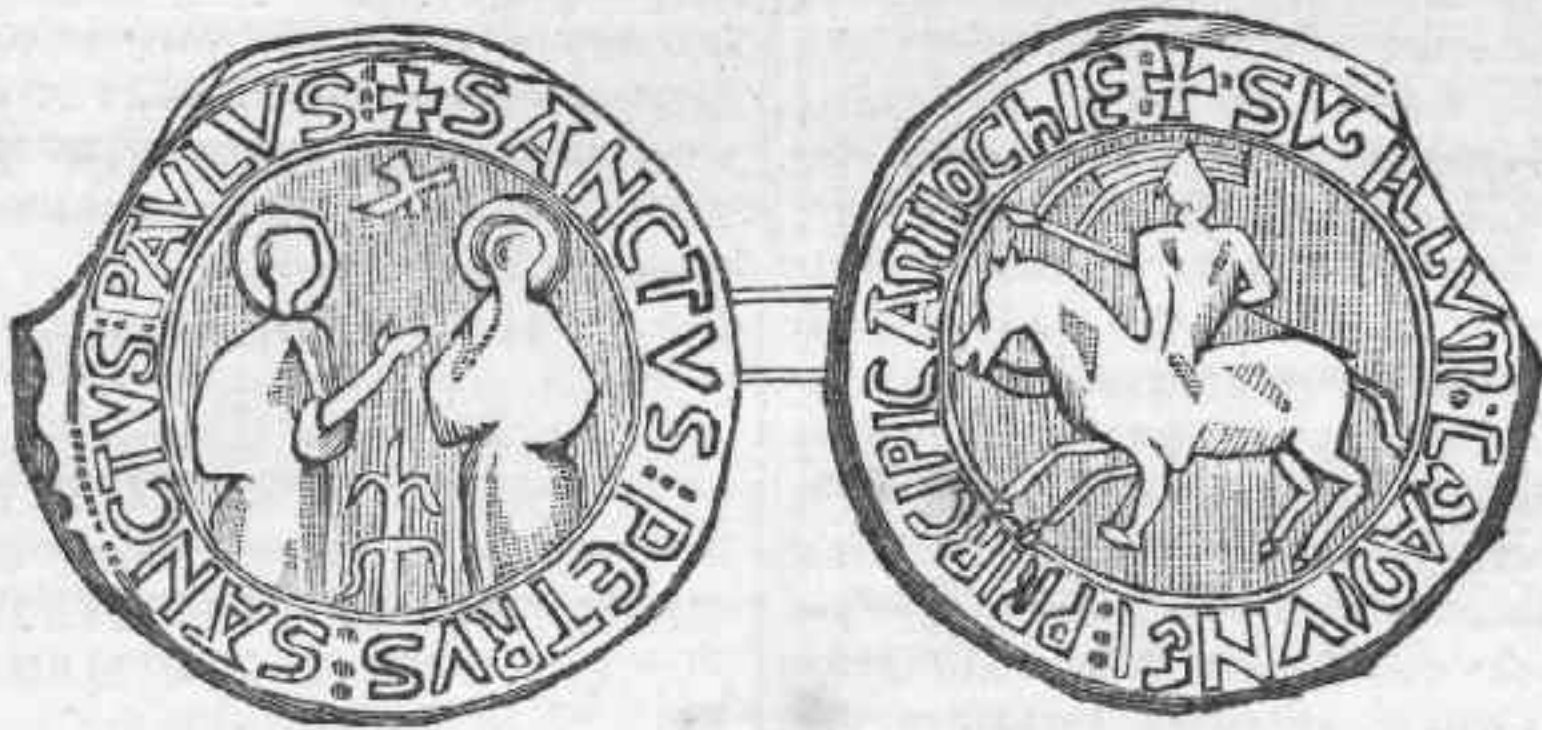
Πρὸ πολλῶν μηνῶν ὁ κ. Θεόδωρος Ἑμμ. Βαλταζῆς ἐδωρήσατο τῷ Μουσείῳ τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς τὸ ἐπόμενον σταυροφορικὸν μολυβδόβουλον μετακομισθὲν ἐκ τῶν νοτίων μερῶν τῆς Ἀρμενίας.

Ἑμπ. † *SIGILLVM BOAMVNDI PRINCIPIS ANTIOCHIE*. Ἐν τῷ ἐπιπέδῳ εἰκονίζεται ὁ ἡγεμὼν γυμνῇ τῇ κεφαλῇ ἐπὶ ἵππου τρέχοντος πρὸς ἀριστεράν καὶ κρατῶν ἐν τῇ χειρὶ μακρὰν σημαίαν.

Ὁπ. † *SANCTVS PETRVS. SANCTVS PAVLVS*. Ἐν τῷ ἐπιπέδῳ εἰκονίζονται ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος ὄρθιοι ἄνω τῶν ὀποίων τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐν εἰδῇ περιστερᾶς· ἐν τῷ μέσῳ δὲ αὐτῶν ὑπάρχει πεφυτευμένος κρῖνος.

Τοῦ μολυβδόβουλου τούτου, οὗτινος παρθέτομεν κατωτέρω τὴν εἰκόνα κατὰ τὸ φυσικὸν μέγεθος, δεύτερον ἀντίτυπον ὑπάρχει καὶ ἐν τῇ πολυτιμῇ συλλογῇ τοῦ ἐν Ἀθήναις νομισματολόγου κ. Παύλου Λάμπρου, οὗτινος χάρτινον ἐκτύπωμα εὐηρεστήθη νὰ μοι ἀποστείλῃ ὁ ἀξιότιμος αὐτοῦ υἱὸς κ. Ἰωάννης Λάμπρου.

Ἀνήκει δὲ προφανῶς εἰς τινὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς ἐν Συρίᾳ Ἀντιοχείας. Ἡ φραγ-

κική ήγεμονία τής πόλεως ταύτης συνεστήθη τῷ 1098 κατὰ τὴν πρώτην σταυροφορίαν, κυριευθείσης τής πόλεως μετὰ μεγίστης ἐπιμονῆς ὑπὸ τῶν Φράγκων χριστιανῶν. 1) Πρῶτος δὲ ήγεμὼν τής Ἀντιοχείας ἀνεδείχθη ὁ Μάρκος Βοεμοῦνδος, υἱὸς τοῦ ριψοκινδύνου νορμανδοῦ Ῥοβέρτου Γουισκάρδου.

Ἡ νομισματικὴ τῶν σταυροφόρων δὲν ἐπέφερεν εἰσέτι βέβαια ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τοὺς ήγεμόνας τής Ἀντιοχείας καί τοι δὲ μετὰ πολλῆς ἐπιμονῆς ἀρκετοὶ λόγοι ἀσχολοῦνται εἰς τὸ νὰ ἀποδίδωσι μετὰ πιθανότητος τὰ εὕρισκόμενα νομίσματα εἰς τινὰ τῶν ήγεμόνων τής πόλεως ταύτης, αἱ ἔρευναι ὅμως αὐτῶν ἐπαναλαμβάνόμεναι βαθμηδὸν μετ' αὐστηροτέρας κριτικῆς ἀποδεικνύονται ἐνίοτε ἀτυχεῖς.

Τὰς αὐτὰς δυσκολίας δύναται τις, νομί-

1) Ὁ Michaud περιγράφει ἐκτενῶς τὴν κατὰ τής Ἀντιοχείας σταυροφορικὴν ἐκστρατείαν ἐν τῇ αὐτοῦ *Histoire des Croisades*, ἐκδ. H. Breholes, τομ. I. σ. 141—209.

ζω, νὰ ἀπαντήσῃ καὶ ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν τοῦ ήμετέρου μολυβδόβουλου, ὅπερ, καί τοι ἀναγνωρίζω τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα δυσκολίαν, ἐπιχειρῶ ἐν τοσούτῳ νὰ ἀποδώσω μετ' ἐπιφυλάξεως εἰς Βοεμοῦνδον τὸν Γ'. στηριζόμενος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τῶν ἐπομένων παρατηρήσεων.

Ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω, τὸ μολυβδόβουλον τοῦτο μετηνέχθη ἐκ τῶν μερῶν τής Ἀρμενίας. Ἐξ ὅλων τῶν ἐπτὰ ήγεμόνων τής Ἀντιοχείας, οἵτινες ἔφερον τὸ ὄνομα Βοεμοῦνδος, μόνον ὁ Βοεμοῦνδος Γ'. ἔσχεν ἐπὶ πολὺν χρόνον περισσοτέρας μετὰ τής Ἀρμενίας σχέσεις. Οὗτος μάλιστα, ἐπιθυμῶν νὰ μεγεθύνῃ τὸ κράτος αὐτοῦ, ὑπεστήριξε καὶ δικαίωματα ἐπὶ τής χώρας ταύτης, ὅπου θὰ ἐσώζοντο βεβαίως καί τινὰ μοναστήρια ἢ νοσοκομεῖα ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ προστασίαν, εἰς ἃ τῶν ὁποίων θὰ ἀνῆκε καὶ τὸ εἰρημένον μολυβδόβουλον, ὡς ὃν, ὡς εἰκὸς, προσηρτημένον εἰς χειρόγραφον αὐτοῦ χρυσόβουλον. Οἱ λοιποὶ Βοεμοῦνδοι ἐλαχίστας σχέσεις εἶχον μετὰ τής χώρας ταύτης.

Ἄλλος λόγος τής κατ' ἐμὲ ἀποδόσεως

τοῦ μολυβδοβούλου τούτου εἰς Βοεμοῦνδον Γ'. εἶναι καὶ ὁ χαρακτὴρ τῶν ἐπ' αὐτοῦ γραμμάτων, ὅστις ἐστὶν ὅμοιος τῷ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἡγεμονεύσαντος πατρὸς τοῦ *Raymond de Poitiers*, ἐνῶ τὰ μετὰ τὸν υἱὸν αὐτοῦ κοπέντα νομίσματα ἔχουσι διαφορὰν τινα ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν γραμμάτων. Εἰς τὸν Βοεμοῦνδον Γ'. ὁ κόμης *de Vogué* 1) ἀπέδωκε τὰ ὑπὸ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ *F. de Saulcy* 2) δημοσιευθέντα νομίσματα ἐκεῖνα ἅτινα ἔφερον καὶ τὴν εἰκόνα κρίνου. Ἡ ἀπόδοσις αὕτη ἐπιβεβαιούται ἤδη καὶ ἐκ τοῦ ἡμετέρου μολυβδοβούλου, ὅπερ φέρει τὸ αὐτὸ ἄνθος μετὰ τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου.

Ἄλλος δὲ λόγος εἶναι ἡ ἐπὶ τῆς μιᾶς τοῦ μολυβδοβούλου ἐπιφανείας παράστασις τοῦ Βοεμοῦνδου ἐπὶ ἵππου. Ἐπὶ τινων νομισμάτων τοῦ βασιλέως τῆς Ἀρμενίας Λέοντος Β'. ὑπάρχει ἡ αὕτη παράστασις ἣν δὲ οὗτος σύγχρονος Βοεμοῦνδου Γ'. Καὶ ἐπὶ νομίσματος τῆς Ἀντιοχείας φέροντος ἀφ' ἑνὸς τὴν ἐπιγραφὴν *ANTO* ὑπάρχει ὁμοία παράστασις εἰκονίζουσα τὸν ἡγεμόνα ἐπὶ ἵππου πρὸς ἀριστεράν, κρατοῦντα ἐν τῇ χειρὶ μακρὰν σημαίαν. Τὸ νόμισμα τοῦτο ἐδημοσιεύθη ὑπὸ *F. de Saulcy*. 3) Ὁ δὲ κ. *Gustave Schlumberger*, μέλος τῆς ἐν Παρισίοις ἐταιρίας τῶν ἀρχαιολόγων τῆς Γαλλίας, ἐδημοσίευσεν ἕτερον ὅμοιον νόμισμα, ὅπερ φέρει ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸν αὐτὸν μὲν ἔριππον, ἀλλὰ πρὸς δεξιάν· νομίζει δὲ ὁ ἀξιότιμος αὐτοῦ ἐκδότης ὅτι ἔνεκα τοῦ χαρακτῆρος τοῦ νομίσματος τούτου δύναται ἄνευ φόβου νὰ ἀποδοθῇ εἰς τινα τῶν πρώτων ἡγεμόνων τῆς Ἀντιοχείας. 4) Ἐὰν δὲν ἀνακα-

λυθῶσιν ἕτερα ἀντίτυπα φέροντα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἡγεμόνος, νομίζω ὅτι, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μολυβδοβούλου, τὰ τοιούτου εἰδους νομίσματα δύνανται ν' ἀποδοθῶσιν εἰς Βοεμοῦνδον τὸν Γ'. Τὰ δὲ νομίσματα ἐκεῖνα, ἅτινα ἀποδίδονται μὲν εἰς αὐτὸν, φέρουσι δὲ ἀφ' ἑνὸς μὲν *BOAMVNDVS*, ἀφ' ἑτέρου δὲ *ANTIOCHIA*, πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς Βοεμοῦνδον Δ'. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν κατατάσσω καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ κ. *Schlumberger* δημοσιευθὲν νόμισμα. 2) Τὰ νομίσματα τοῦ *Raymond* ἐνῶ φέρουσιν ἀφ' ἑνὸς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀφ' ἑτέρου ἔχουσιν *ANTIOCHIE* ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν τοῦ Βοεμοῦνδου Δ' συνήθους τύπου *ANTIOCHIA*. 3) Τὴν συνήθειαν τοῦ πατρὸς φαίνεται ὅτι ἠκολούθησε καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βοεμοῦνδος Γ', ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ μολυβδοβούλου ἐπιγραφῆς. Ἀπαντα λοιπὸν τὰ εὐρισκόμενα νομίσματα μετὰ τοῦ τύπου *BOAMVNDVS* καὶ *ANTIOCHIE* πρέπει, νομίζω, νὰ ἀποδίδονται ἀναμφισβητήτως εἰς τὸν Βοεμοῦνδον Γ'.

Τὰ κυριώτερα συμβάντα τῆς ἡγεμονίας του οὕτως ἐκτίθενται ὑπὸ τοῦ *Michaud*. α' Ἐνῶ πολλὰ δυστυχήματα ἐμάστιζον τὰς χριστιανικὰς ἀποικίας, ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἐνσχολεῖτο νὰ ἐκτείνῃ τὸ κράτος του, ἅπαντα δὲ τὰ μέσα τῷ ἐφαίνοντο πρόσφορα πρὸς πραγματοποίησιν τῶν σχεδίων του. Ὁ Βοεμοῦνδος ἀντεποιεῖτο καὶ δικαιώματα ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τῆς Ἀρμενίας, πρὸς ὃ μετεχειρίζετο πᾶσαν ἰσχὺν καὶ πανουργίαν. Μετὰ πολλὰς λοιπὸν ἀλυσιτελεῖς δοκιμὰς εἵλκυσεν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ του τὸν *Rupin de La Montagne*, ἡγεμόνα τῆς Ἀρμενίας, ὃν καὶ ἐκράτησεν ὡς αἰχμάλωτον. Τῷ προσέφερε δὲ ἔπειτα τὴν ἐλευθερίαν ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ ὅτι θὰ τῷ ὤφειλε καθήκοντα ὑ-

1) *Revue numismatique*, 1865. σ. 305.

2) *Numismatique des Croisades*. pl. IV. ἀρθ. 3—5.

3) *Numismatique des Croisades* πίν. IV. ἀρθ. 2.

4) *Monnaies des princes chrétiens d'Orient*. Paris, 1875. σ. 8.

2) *En Monnaies inédites des Francs en Orient*. Le Mans, 1876. σ. 42—45.

3) Βλέπε τινὰ τῶν νομισμάτων τούτων ἐν τῇ σπουδαίᾳ διατριβῇ τοῦ κ. Π. Λάμπου, *Monnaies inédites d'Antioche et de Tripoli*. Le Mans, 1876. σ. 6.

ποταγῆς. Ἀποποιηθέντος τοῦ *Rurik*, ὁ Βοεμοῦνδος εἰσέλασεν εἰς Ἀρμενίαν, ἔνθα ὁ *Livon*, ὁ νικητὴς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἀντιοχείας, τὸν ἐβίασε νὰ θραύσῃ τὰ δεσμὰ τοῦ αἰχμαλώτου του. Μετὰ πολλὰ ἔτη, νέαι ἔριδες διηγέρθησαν μεταξὺ τοῦ Βοεμόνδου καὶ τοῦ Λιβόν (ἦτοι Λέοντος Β΄.) γενομένου ἤδη ἡγεμόνος τῆς Ἀρμενίας. Ἐπὶ τῇ προφάσει δὲ ὅτι θὰ ὁμιλήσωσι περὶ τῆς εἰρήνης, ὁ Βοεμόνδος ἐκάλεσε τὸν Λιβόνα εἰς συνέντευξιν. Ἀμφότεροι δὲ ἠναγκάσθησαν ἐνόρκως νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τῆς συνδιασκέψεως ἄνευ φρουρᾶς καὶ ἀκολουθίας· ἀλλ' ἕκαστος αὐτῶν ἐσκέπτετο ἐνδομύχως τοῦ νὰ μὴ φυλάξῃ τὸν ὄρκον. Ὁ Ἀρμένιος ἡγεμὼν ὑπῆρξεν ὁ εὐτυχέστερος καὶ δολιώτερος· διότι συλλαβὼν τὸν Βοεμοῦνδον καὶ θέσας αὐτὸν εἰς δεσμὰ μετέφερεν εἰς ἓν τῶν φρουρίων του. Ἐκτοτε ἐπανεληφθῇ ὁ πόλεμος μετὰ περισσοτέρας μανίας. Οἱ τε λαοὶ τῆς Ἀρμενίας καὶ οἱ τῆς Ἀντιοχείας ἔσπευσαν εἰς τὰ ὅπλα· αἱ πεδιάδες καὶ αἱ πόλεις ἀμφοτέρων τῶν ἡγεμονιῶν ἐκυριεύθησαν καὶ ἐληλητήθησαν ἐξ ὀλοκλήρου. Ἐντούτοις ἀπεφασίσθη νὰ ἀποκατασταθῇ εἰρήνη. Μετὰ τινος λοιπὸν συζητήσεως περὶ τῶν ὅρων, ὁ ἡγεμὼν τῆς Ἀντιοχείας ἀπεστάλη εἰς τὸ κράτος του. Διὰ τινος δὲ συμφωνίας μεταξὺ τῶν δύο πριγκήπων, ἡ *Alix*, θυγάτηρ τοῦ *Rurik*, ὑπανδρεύθη τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ Βοεμόνδου. Ἡ ἔνωσις αὕτη ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ ἐχέγγυον διαρκοῦς εἰρήνης· ἀλλὰ τὸ σπέρμα τῆς διαιρέσεως ὑφίστατο εἰσέτι· διότι ἀμφοτέρω τὰ μέρη διετήρουν τὸ πάθος τῶν προσβολῶν· ὥστε ἕκαστη ἀπόπειρα εἰρήνης ἐγένετο νέον ἀντικείμενον διχονοιῶν, ὁ δὲ πόλεμος ἦτο πάντοτε ἑτοιμος νὰ ἀναρριπισθῇ. » 4)

Α. Παπαδόπουλος Κεραμεύς.

1) *Michaud, Hist. des Croisades. tom. II, σ. 178. Πρβλ. Du Cange, Les familles d' Outre-mer publiées par G. Rey. Paris, 1869 σ. 120 καὶ 197.*

ΚΥΡΙΛΛΟΣ Ο ΕΚ ΦΟΥΡΝΩΝ.

Οὗτος ἐγεννήθη ἐν τῇ κώμῃ Φουρνᾷ τῶν Ἀγράφων ἐκ πατρὸς Γερασίμου καὶ μητρὸς Δέσπως· εἶχε δὲ καὶ δύο ἀδελφάς, Ἀλεξάνδραν, μητέρα τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Χίῳ καὶ Φουρνᾷ διδασκάλου καὶ ἀρχιδιακόνου τῆς Μ. Ἐκκλησίας, καὶ ἑτέραν, ἐξ ἧς ὁ ἀνεψιὸς του Διονύσιος ἱερομόναχος λόγιος. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα μαθήματα διήκουσεν ἐν τῇ πατρίδι του καὶ παρὰ τῷ ἐκ Βρανιανῶν διδασκάλῳ Θεοφάνει μονάζοντι ἐν τῷ μονιδρίῳ τῆς κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος Ζωοδόχου πηγῆς, ἔχων συμμαθητάς του τὸν Ἰωάννην Ἀγραφιώτην γραμματεύσαντα παρὰ τῷ ἁγ. Λαρίσσης καὶ εἰτα διευθύναντα τὴν ἐν Ἰασίῳ Λύθεντικὴν Σχολήν, καὶ τὸν Σέργιον τὸν Μακρὴν ἢ Μακραῖον, διδάξαντα ἐν Ἀθῶνι καὶ Κωνσταντινουπόλει ἰδιωτικῶς τε καὶ δημοσίᾳ· μετὰ ταῦτα δὲ μεταβὰς εἰς Ἰωάννινα κατὰ τὸ 1750 καὶ διατρίψας ἐκεῖ δέκα περίπου ἔτη παρὰ τῷ ἐκ Μετσόβου Τρύφωνι, ὡς καὶ τῷ Κεσμᾷ Βασιλοπούλῳ, προέστη μετὰ τοῦτο τῆς ἐν Κοζάνῃ Σχολῆς, ὅπου διέμεινεν ἐπὶ 5 περίπου ἔτη μέχρι τοῦ 1770. Κατὰ τὸ 1776 ὁ ἁγ. Βερροῖας Δανιὴλ προθυμούμενος νὰ συστήσῃ σχολεῖον ἐν Βερροίᾳ προσκαλέσατο ὡς διδάσκαλον αὐτοῦ τὸν ἐν τῷ Λαυριωτικῷ καλλίῳ τοῦ Ἀθῶνος διαμένοντα τότε Κύριλλον ἀμὲ μισθὸν 200 γρόσια ἑτησίως, καὶ τράπεζαν δεσποτικὴν καὶ εὐνοίαν πολλήν. » Ἀλλ' ἄγνωστον ἂν μετέβῃ ἐκεῖ γνωρίζομεν μόνον ὅτι ἐσχολάρχησεν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Σκύρῳ καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς Ἀθῶνα. Ἐκτὸς τούτων εἶχε προσκληθῇ καὶ εἰς Σιάτισταν, ὡς καὶ εἰς Κοζάνην ἐκ νέου, εἰς Τύρναβον καὶ εἰς Ἀγραφα. Ἀλλ' ἀπέποιήθη νὰ δεχθῇ διὰ διαφόρους λόγους, καὶ κυρίως διότι ἐπασχεν ἐκ ποδαλγίας καὶ χειραλγίας· « Ἀταφος καίμαι νεκρὸς, ἔγραφε πρὸς φίλον του· ἡ κλίνη μου τύμβος μοι ἐγένετο· ὀδύναις καὶ πόνοις ἀφορήτοις ποδαλγίας καὶ χειραλγίας συνέχομαι . . . περισσότερον εἶμαι τεθνηκῶς